# ASPECTE DIN VIAȚA ȘCOLARĂ A BUCOVINEI (I)

NICODIM IȚCUȘ

## Aspects from the School Life in Bukovina (I)

(*Abstract*)[*]

The text below presents a short history of primary education in Bukovina and capitalizes on the historical data gathered by Nicodim Iţcuş regarding the establishment of primary schools in this province. At the same time, the author presents some relevant data regarding the schooling of pupils in normal schools in Bukovina in 1913/1914 and 1927/1928.

**Keywords**: Bucovina, primary education, trivial schools, upper secondary schools, school board, school inspectors.

În Fondul personal „Profesor Nicodim Iţcuş”, care se află la Serviciul Judeţean Suceava al Arhivelor Naţionale, există un număr important de scrieri despre istoria şi cultura Bucovinei. Am ales dintre acestea dosarul cu nr. 103, intitulat „Aspecte din viaţa şcolară a Bucovinei şi a regiunii Suceava”, din dorinţa de a oferi cititorului informaţii istorice mai puţin cunoscute despre evoluţia învăţământului din Bucovina. Însoţim acest text cu câteva informaţii istorice pentru a avea mai clar contextul în care a evoluat învăţământul şi reţeaua şcolară din Bucovina.

Privitor la evoluţia învăţământului în Bucovina, punctele de vedere exprimate de istoriografiile austriacă, germană, ucraineană, română şi poloneză au fost divergente până la începutul secolului al XXI-lea. Unii dintre autorii austrieci sau germani au subliniat că la instaurarea stăpânirii habsburgice, partea de nord-vest a Moldovei, cunoscută sub numele de Bucovina, era pe cea mai de jos treaptă a dezvoltării învăţământului şi că autorităţile austriece au contribuit în mod decisiv la dezvoltarea culturii şi a învăţământului în această provincie[1]. În timp ce austriecii şi germanii au subliniat părţile pozitive ale politicii şcolare din Bucovina, istoriografia română a accentuat latura negativă, scoţând în evidenţă tendinţele de catolicizare şi deznaţionalizare a românilor prin intermediul şcolii. Istoriografia ucraineană a fost mai

[*] Traducere: Ștefăniţa-Mihaela Ungureanu.

[1] Ligia-Maria Fodor, *Învăţământul secundar în Bucovina (1861–1918)*, Bucureşti, Editura Etnologică, 2014, p. 6.

*Analele Bucovinei*, **XXVII**, *2* (55), p. 613–622, Rădăuţi – Bucureşti, 2020

**BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române**
**Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)**

puţin interesată de acest subiect, considerând că rutenii au fost dezavantajaţi, fiind supuşi unui proces de denaţionalizare şi românizare[2].

Până la ocuparea parţii de nord-vest a Moldovei de către austrieci, care avea să fie numită Bucovina, ca şi în alte părţi ale Moldovei, exista un număr de şcoli şi o viaţă culturală bogată, mai ales că aici se aflau capitalele voievodale de la Siret şi Suceava, Episcopia de Rădăuţi şi cunoscutele mănăstiri de la Rădăuţi, Putna Sucevița, Moldoviţa, Voroneţ, Dragomirna ş.a. În secolul al XVIII-lea, unii dintre domnitori, boieri sau episcopi, în spiritul epocii, au înţeles să acorde atenţie şcolii şi formării unui sistem de învăţământ. Amintim aici pe domnitorul Grigore Ghica al II-lea, care a creat un fond şcolar la Iaşi, constituit din taxele pe care trebuiau să le plătească preoţii şi diaconii. Aşa cum atestă documentele, în anul 1747 existau patru şcoli domneşti întreţinute de fondul şcolar de la Iaşi; între acestea, şcoala de la Rădăuţi a cunoscut o deosebită dezvoltare în vremea lui Iacov Putneanul. Este demn de amintit contribuţia vrednicului de pomenire Vartolomeau Măzăreanu, la şcoala domnească de la Putna, apoi domnitorii Teodor Callimachi şi Grigore Callimachi, precum şi reforma şcolară modernizatoare a lui Grigore Ghica al III-lea, din 1766. Atunci au fost înfiinţate şcolile ţinutale elementare, în număr de 23, alături de care funcţionau şi trei şcoli episcopale. Pe teritoriul care avea să fie anexat de austrieci, numit mai târziu Bucovina, funcţionau astfel de şcoli la Suceava, Rădăuţi, Putna, Câmpulung Moldovenesc şi Câmpulung Rusesc[3]. În aceeaşi perioadă existau în Moldova şi şcoli particulare organizate din iniţiativa unor învăţători, precum şi dascăli ambulanţi, al căror număr, la ocuparea teritoriului de nord-vest al Moldovei, era de 86.

Este cunoscut că, în epocă, învăţământul se afla sub autoritatea bisericii, care stipendia cea mai mare parte a şcolilor, asigura cărţile de învăţătură, dar care impunea şi conţinuturile învăţării, aşa cum se întâmpla şi în alte părţi ale estului Europei. De asemenea, situaţia învăţământului din această parte a spaţiului românesc a fost influenţată de epidemii, războaie, regimul turco-fanariot, situaţia materială precară a populaţiei etc. În acest context, reţinem faptul că şcoala cea mai înaltă din teritoriul ocupat de austrieci, în anul 1774, a fost Academia teologică de la Putna. Aceasta a fost înfiinţată de Ștefan cel Mare în 1470 şi a funcţionat până în 1585. Apoi, a fost ridicată la rangul de Academie domnească de domnitorul Ioan Teodor Callimachi, în 15 iunie, 1759 şi a continuat să funcţioneze până în 1786. Cei mai reprezentativi cărturari care şi-au legat destinul de Academia de la Putna au fost Iacov Putneanul şi Vartolomeu Măzăreanul.

În vremea în care Bucovina a fost ocupată de trupele austriece, la Viena a fost publicat „Regulamentul şcolar general pentru şcolile germane normale, principale şi triviale în toate ţările ereditare împărăteşti şi regale”. Acest regulament preciza că învăţământul constituia temelia prosperităţii şi fericirii naţiunilor şi el trebuia să se adreseze tuturor claselor sociale şi nu doar nobilimii. În anul 1774,

[2] *Ibidem*.

[3] Constantin Ungureanu, *Sistemul de învăţământ din Bucovina în perioada stăpânirii austriece (1774–1918)*, Chişinău, Tipografia Centrală, 2015, p. 37.

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

a fost introdusă obligativitatea frecventării şcolii de către copiii de vârstă şcolară, de la 5 la 12 ani. Au fost înfiinţate trei tipuri de şcoli: primară elementară (trivială), primară superioară sau principală (Hauptschule) şi şcoala normală. Conform acestui regulament, în toate oraşele, târgurile şi satele din monarhie trebuiau înfiinţate şcoli triviale. Acestea aveau să fie susţinute de comune şi marii proprietari. În fiecare district se înfiinţa o şcoală secundară principală şi în fiecare provincie trebuia să se deschidă o şcoală normală. La terminarea şcolii primare, tinerii de până la 20 de ani erau obligaţi să urmeze o şcoală de repetiţie.

Dacă în şcolile triviale materiile de studiu erau scrisul, cititul, istoria biblică, religia, urmărindu-se şi crearea unei atitudini civice corespunzătoare, în şcolile rurale se predau şi cunoştinţe de agricultură, iar în cele urbane, cunoştinţe necesare practicării meseriilor (fetele învăţau cusutul şi împletitul). În şcolile principale se studiau limba latină, geografia, istoria, desenul, geometrie şi instrucţiuni pentru scriere. La şcolile normale aveau să se pregătească dascălii pentru şcolile triviale şi principale.

Generalul Gabriel von Splény a propus, încă din 1774, un proiect de organizare a reţelei şcolare în teritoriul ocupat, care însă nu a fost aplicat. Aşa că o vreme şcolile din Bucovina au funcţionat sub autoritatea episcopului de Rădăuţi şi după vechea organizare. Episcopul de Rădăuţi a devenit şi diriguitorul fondului şcolar. Acesta s-a îngrijit de redeschiderea şcolilor existente, iar austriecii, mai ales guvernatorul Karl von Enzenberg, au căutat să integreze noua „achiziţie” în sistemul austriac de învăţământ, prin crearea unor instituţii şcolare de tipul celor în care se preda în limbile germană şi latină şi în care să fie aduşi învăţători catolici din Transilvania, ce aveau să răspundă nevoilor imperiului. Opoziţia dintre Dositei Herescu, episcopul de Rădăuţi şi guvenatorul Enzenberg a dus la adoptarea unor măsuri care au contribuit la reducerea rolului Bisericii Ortodoxe din Bucovina, între care: secularizarea unor moşii de lângă Coţmani, subordonarea canonică faţă de Mitropolia de Karolwitz şi crearea Fondului bisericesc greco-oriental al Bucovinei (1786). În urma vizitei împăratului Iosif al II-lea în Bucovina, din iunie 1783, a fost emis un rescript împărătesc prin care se introducea învăţământul primar obligatoriu, care era pus sub conducerea Consistoriului episcopal ortodox din Cernăuţi şi se înfiinţau şcoli cu învăţători aduşi din Transilvania, care ştiau româna şi germana.

La sfârşitul administraţiei militare în Bucovina, numărul şcolilor era încă mic, cu atât mai puţine erau cele districtuale şi cele principale, iar în mediul rural trebuiau înfiinţate şcoli acolo unde era o parohie. Potrivit Regulamentului bisericesc din 28 aprilie 1786, se iniţia procesul de laicizare a învăţământului şi se instituia obligativitate frecventării şcolii pentru copiii între 7 şi 13 ani. Bisericii îi reveneau sarcini doar în privinţa învăţământului ecleziastic. Fondul religionar ortodox al Bucovinei trebuia să suporte, conform acestui regulament, toate cheltuielile pentru învăţământul din Bucovina. Şcolile normale din Suceava şi Cernăuţi au devenit şcoli model pentru celelalte instituţii din Bucovina, iar şcolile districtuale erau considerate principale sau „de căpetenie”.

Până în 1786, în Bucovina învăţământul a cunoscut o accentuată dezvoltare. În 1792, erau 32 de şcoli triviale şi altele 28 urmau să se deschidă, dintre care unele

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

erau şcoli evanghelice particulare. Acestea au contribuit la ridicarea nivelului de culturalizare a populaţiei, fiind un important factor de progres. Reformele în spirit iluminist ale lui Iosif al II-lea, introducerea obligativităţii învăţări limbii germane, în învăţământul mediu şi superior au contribuit la creşterea coeziunii imperiului şi la modernizarea acestuia. Însă, după 1792, după moartea lui Leopold al II-lea, regresul a fost evident, această perioadă fiind una a reacţiunii. Impactul cel mai mare l-a avut înlăturarea obligativităţii învăţământului primar[4], hotărâre luată de Guvernământul Galiţiei în 1793 şi aplicată din 1795. Totodată, autorităţile publice locale erau scutite de obligaţia de a înfiinţa şcoli elementare. Ca urmare, în 1795, funcţionau pe teritoriul Bucovinei 14 şcoli primare, dintre acestea una principală româno-germană şi 13 şcoli triviale (nouă româno-germane, două româneşti – la Siret şi Suceava, una maghiară şi una armeană).

La începutul secolului al XIX-lea, odată cu creşterea numărului coloniilor germane protestante, sporeşte şi numărul şcolilor elementare. Dar, în această perioadă sunt numeroase informaţiile care atestă tendinţa catolicizării şi a polonizării învăţământului elementar din Bucovina. Concomitent, şi comunităţile de rit mozaic au înfiinţat şcoli private pentru copiii evrei. Până la jumătatea secolului al XIX-lea, reţeaua şcolilor primare a din Bucovina a crescut continuu, mai ales în comunităţile germane, maghiare şi evreieşti. De remarcat este faptul că în perioada amintită, cele mai multe dintre şcolile înfiinţate au fost cele catolice. Către mijlocul secolului al XIX-lea, comunităţile române şi ucrainene aveau cele mai puţine unităţi şcolare primare (circa 700, din 41 689 copii ortodocşi de vârstă şcolară în anul 1831). În întreaga Bucovină, în anul 1830 erau 42 de şcoli primare, frecventate de 2 914 elevi, iar în 1846 erau 46 de şcoli cu 4 595 de elevi. În acelaşi interval, numărul şcolilor de repetiţie a crescut de la 23 la 40 şi numărul elevilor a sporit de la 1 200 la 2 238[5]. Consistoriul catolic a emis, în 1824, un ordin prin care în şcoli se foloseau ca limbi de predare româna şi poloneza, pentru ca elevii să poată înţelege lecţiile, dar în mod obişnuit avea să se folosească limba germană. Ca urmare a situaţiei prezentate, Consistoriul ortodox a înaintat forurilor competente de la Viena numeroase memorii, în care era descrisă starea gravă a învăţământului primar din Bucovina, determinată de acţiunile de catolicizare şi polonizare. În anul 1844, împăratul a emis o rezoluţie prin care Fondul religionar al Bucovinei urma ă susţină şcolile primare ortodoxe, în comunele mixte şcoala urma să fie catolică, iar controlul şcolilor ortodoxe era încredinţat Consistoriului ortodox. Conform rezoluţiei din 1844, Consistoriul ortodox trebuia să primească şcolile triviale din Cernăuţi şi Suceava şi cele din Arbore, Broscăuţi, Buşcoaia, Cincău, Ciudei, Cuciurul Mare, Ivancăuţi, Molodia, Pojorâta, Roşa, Solca, Şerăuţi de Jos, Tereblecea şi Zveneancin, după transferarea învăţătorilor catolici[6]. Cu toate acestea, până în 1848, doar şcoala trivială din Cernăuţi a fost deschisă (în 1847), pentru formarea cantorilor bisericeşti.

[4] *Ibidem*, p. 51.
[5] *Ibidem*, p. 61.
[6] *Ibidem*, p. 64.

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

În perioada administraţiei galiţiene, învăţământul din Bucovina a cunoscut o evoluţie lentă sau a stagnat, în comparaţie cu alte provincii ale imperiului. Școlile primare erau frecventate de doar 4 595 de elevi – aproximativ 10% din populaţia şcolară, care era de aproximativ 50 000 în anul 1840.

Revoluţia de la 1848–1849 a cuprins şi Bucovina, cea mai îndepărtată provincie a Imperiului Habsburgic. În Petiţia Ţării, adoptată la Cernăuţi, în 8/20 mai 1848, principalele revendicări erau separarea Bucovinei de Galiţia şi transformarea acesteia în „Kronland", conservarea naţionalităţii române şi crearea de şcoli naţionale, în care limba maternă să fie limbă de predare. Alături de acestea se impunea ca deosebit de importantă trecerea şcolilor primare în subordinea Consistoriului ortodox din Bucovina. Pe cât de arzătoare a fost dorinţa de a rezolva aceste probleme, pe atât de lentă a fost rezolvarea acesteia de către autorităţile vremii. Hotărârea de trecere a şcolilor din localităţile cu parohii ortodoxe în subordinea Consistoriului ortodox din Cernăuţi a fost luată la 23 februarie 1850, iar transferul a durat în unele cazuri 10–15 ani. În anul 1860 se aflau sub autoritatea Consistoriului ortodox 35 de şcoli, care erau nou înfiinţate, dintre care şcolile principale naţionale din Cernăuţi, Siret şi Școala de Fete din Siret. Cele mai multe şcoli subordonate Consistoriului ortodox erau în protopopiate: Coţmani (11), Vicov (4), Rădăuţi (3), Cernăuţi (3), Storojineţ (3), Ceremuş (3), Suceava (2) şi Câmpulung (2). Constantin Ungureanu constată, pe baza izvoarelor istorice, că în anul 1860 funcţionau 35 de şcoli primare ortodoxe, în care învăţau 1 499 de elevi, la care se adaugă 436 de elevi în şcolile principale naţionale din Cernăuţi şi Siret, 122 de eleve la şcoala din Siret şi doar 941 de elevi în celelalte şcoli triviale[7]. În 19 decembrie 1866, erau 16 şcoli care trebuiau predate de către Consistoriul catolic către Consistoriul ortodox din Cernăuţi, constata deputatul dietal Grigore Iliuţ.

Pentru perioada 1848–1869, constatăm că s-a dezvoltat mult reţeaua şcolară din Bucovina. Statisticile arată că în anul 1862 erau 122 de şcoli primare, dintre care 64 ortodoxe, 42 catolice, 12 evanghelice, două evreieşti, una armeană şi una lipovenească. În 1865 erau în Bucovina 13 şcoli germane, 23 româneşti, 13 rutene, una maghiară, 107 mixte (10 germano-polone, 40 germano-române, 3 germano-maghiare, 36 germano-româno-rutene şi 18 germano-polono-române). Dintre acestea, şase erau principale, 148 erau triviale şi trei pentru fete. În acelaşi an, funcţionau şi 48 de şcoli de repetiţie[8], ceea ce înseamnă că erau multe şcoli cu două sau trei limbi de predare, numărul şcolilor româneşti era mai mare decât al celor rutene şi că în acelaşi an încă se preda în limba română la unele şcoli din partea septentrională a Bucovinei. Izvoarele istorice consemnează faptul că şcolile evanghelice germane erau cele mai bine organizate şi aveau cea mai bună frecvenţă şcolară, în condiţiile în care celelalte şcoli triviale ortodoxe aveau o frecvenţă foarte redusă.

După crearea statului dualist austro-ungar, în anul 1867, oficialităţile au resimţit acut nevoia modernizării societăţii şi, în acest context, şi a învăţământului.

[7] *Ibidem*, p. 69.
[8] *Ibidem*, p. 71.

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

Atunci a fost desprins definitiv învăţământul de biserică, popoarele din imperiu aveau dreptul inalienabil de a-şi conserva identitatea prin cultivarea limbii şi a naţionalităţii, statul prin instituţii specializate era singurul care asigura controlul sau supravegherea învăţământului. Legea imperială din 14 mai 1869 fixa durata învăţământului la opt ani, între şase şi 14 ani împliniţi. Autorităţile locale erau obligate să înfiinţeze o şcoală primară acolo unde erau 40 de copii, cinci ani consecutivi şi care ar fi fost obligaţi să parcurgă o distanţă mai mare de 4 km. Școala primară unică era de şase clase (patru inferioare şi două superioare). Pornind de la acestă lege imperială şi împreună cu alte reglementări, Dieta Bucovinei a adoptat o legislaţie proprie privitoare la învăţământul din Bucovina, începând din 1873 şi până în 1894, ultima dintre aceasta având în vedere introducerea în şcolile primare publice a cursurilor complementare pentru învăţământul cu repetiţie. Consiliile şcolare provinciale, districtuale şi locale erau cele ce aveau drept învăţământul primar şi local, fapt care întărea controlul autorităţilor locale asupra procesului de învăţământ. Legea din 8 februarie 1869, fixa componenţa consiliilor şcolare din Bucovina, iar membrii acestora se întruneau o dată pe lună pentru a dezbate şi aproba măsurile ce se impuneau pentru buna funcţionare a învăţământului. În acest context, reţinem că în consiliul şcolar provincial şi în cele districtuale era asigurată prezenţa tuturor confesiunilor recunoscute în provincie. Odată cu creşterea numărului şcolilor naţionale, la începutul secolului al XX-lea a apărut şi necesitatea „naţionalizării” inspectorilor şcolari în funcţie de limba de predare. Astfel, în 1906 erau 17 inspectori şcolari districtuali: şase români, cinci ucraineni, trei germani, doi polonezi şi un ungur. Această structură a inspectorilor şcolari a suferit unele mici modificări până la Primul Război Mondial.

*Marian Olaru*

*Tabel de şcoli primare înfiinţate în Bucovina între 1775–1860*

| Nr. crt. | Localitatea | Anul |
|---|---|---|
| 1. | Siret | 1775 |
| 2. | Suceava, şc[oala] armen[ească] | 1777 |
| 3. | Coţmani | 1780 |
| 4. | Cernăuţi | 1784 |
| 5. | Suceava, l[b]. germ. | 1784 |
| 6. | Câmpulung M[oldovenesc] | 1785 |
| 7. | Iţcanii Noi | 1787 |
| 8. | [?] | 1790 |
| 9. | Sadagura | 1793 |
| 10. | Rădăuţi, b[ăieţi] | 1797 |
| 11. | Prisaca Dornei | 1800 |
| 12. | Măneuţi | 1802 |
| 13. | [?] | 1805 |
| 14. | Gura Humorului | 1812 |
| 15. | Cacica, germ. | 1812 |

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

(*continuare*)

| | | |
|---|---|---|
| 16. | Voevodeasa | 1813 |
| 17. | Bucşoaia | 1816 |
| 18. | Tereblecea | 1816 |
| 19. | Crăsnişoara Veche | 1816 |
| 20. | Pojorâta, germ. | 1817 |
| 21. | Arbore | 1819 |
| 22. | Roşa | 1819 |
| 23. | Gura Putnei | 1820 |
| 24. | Crasna | 1820 |
| 25. | Ţibeni | 1821 |
| 26. | Bădeuţi, germ. | 1821 |
| 27. | Cuciurul Mare [?] | 1836 |
| 28. | Satu Mare, germ. | 1838 |
| 29. | Carapciu pe Cerem[uş] | 1838 |
| 30. | Boureni | 1840 |
| 31. | Molodia [?] | 1871 |
| 32. | Zastavna | 1844 |
| 33. | Ivăncăuţi | 1844 |
| 34. | Vatra Dornei, b[ăieţi] | 1845 |
| 35. | Vicovu de Sus, centru | 1852 |
| 36. | Vicovu de Jos | 1852 |
| 37. | [?] | 1852 |
| 38. | Putila – Storoj[ineţ] | 1852 |
| 39. | Văşcăuţi pe Cerem[uş] | 1854 |
| 40. | Cliveşti | 1854 |
| 41. | Banila pe Cer[emuş] | 1855 |
| 42. | Vilancea | 1855 |
| 43. | Frătăuţii de Sus | 1855 |
| 44. | [?] | 1856 |
| 45. | Vrânceni | 1856 |
| 46. | Valeva | 1856 |
| 47. | Berhomet pe Siret | 1856 |
| 48. | Şipeniţ | 1856 |
| 49. | [?] | 1856 |
| 50. | Şişcăuţi | 1856 |
| 51. | Molatineţ | 1856 |
| 52. | Petriceni | 1856 |
| 53. | Cadobeşti | 1857 |
| 54. | Horodnic de Jos | 1857 |
| 55. | Satu Mare, rom. | 1857 |
| 56. | Dubăuţi | 1857 |
| 57. | Marginea | 1857 |
| 58. | Cerăşeni | 1857 |
| 59 | Volcineţ | 1857 |
| 60. | Corovia | 1857 |
| 61. | Putna | 1857 |
| 62. | Ceahor | 1857 |
| 63. | Vadul Nistrului-Brodoc[?] | 1857 |

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

(*continuare*)

| | | |
|---|---|---|
| 64. | Cerepcăuţi | 1857 |
| 65. | Hânceni | 1857 |
| 66. | Ocna | 1858 |
| 67. | Toporăuţi | 1858 |
| 68. | Vatra Moldoviţei | 1858 |
| 69. | Storojineţ | 1858 |
| 70. | Frătăuţii Vechi | 1858 |
| 71. | Cernauca | 1858 |
| 72. | Dărmăneşti | 1858 |
| 73. | [?] | 1858 |
| 74. | Răstoaca | 1858 |
| 75. | [?] | 1859 |
| 76. | Berhomet [pe] Siret | 1859 |
| 77. | Bosanci | 1859 |
| 78. | Ilişeşti | 1859 |
| 79. | Lujeni | 1859 |
| 80. | Volovăţ | 1860 |
| 81. | Straja | 1860 |
| 82. | Costeşti | 1860 |
| 83. | [?] Centru | 1860 |
| 84. | Rarancea | 1860 |
| 85. | Vama | 1860 |
| 86. | Pătrăuţi/ Suc[eava] | 1860 |
| 87. | Banila [pe] Siret | 1860 |
| 88. | Bilca | 1860 |
| 89. | Voitinel | 1860 |
| 90. | Alexandreni | 1860 |
| 91. | Mahala | 1860 |
| 92. | Mihova | 1860 |
| 93. | Mitocul Dragomirnei | 1860 |
| 94. | Milişăuţi de Sus | 1860 |
| 95. | Frătăuţii Noi | 1861 |
| 96. | Lucavăţ/Siret | 1861 |
| 97. | Gavrileşti | 1861 |
| 98. | Fundu Moldovei | 1861 |
| 99. | Costâna | 1861 |
| 100. | [?] | 1861 |
| 101. | Stroieşti | 1861 |
| 102. | Zamostea | 1861 |
| 103. | Sadova | 18612 |
| 104. | Dorna Candreni | 1862 |
| 105. | Doroşăuţi | 1863 |
| 106. | [?] | 1863 |
| 107. | Zadrubeni | 1863 |
| 108. | Gogolina | 1863 |
| 109. | Leuţeşti | 1863 |
| 110. | Mămăeştii Noi | 1864 |
| 111. | Stupca | 1864 |

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

(*continuare*)

| | | |
|---|---|---|
| 112. | Panca | 1864 |
| 113. | [?] | 1864 |
| 114. | Selatin | 1864 |
| 115. | Şipotele Sucevei | 1864 |
| 116. | Pârâul Negru | 1865 |
| 117. | Voloca – [?] | 1865 |
| 118. | [?] | 1865 |
| 119. | Gura Sadovei | 1865 |
| 120. | Pojorâta | 1866 |
| 121. | [?] | 1866 |
| 122. | Vășcăuți | 1866 |
| 123. | Jucica Veche | 1866 |
| 124. | Cernăuți | 1866 |
| 125. | Udești | 1866 |

Em. Iliuţ, „Calen[darul] «Glasul Bucovinei»”, 1929, p. 96–97.

În anul şc[olar] 1927/28, obligaţia copiilor de a frecventa şcoala era, pe judeţe:

| **Judeţul** | **De la 5–7 ani** | **De la 7–16 ani** | **De la 16–18 ani** |
|---|---|---|---|
| Câmpulung | 4 055 | 12 329 | 2 437 |
| Cernăuţi oraş | 1 838 | 7 587 | 429 |
| Cernăuţi rural | 9 068 | 26 461 | 6 211 |
| Rădăuţi | 11 536 | 21 449 | 3 878 |
| Storojineţ | 7 015 | 23 793 | 5 139 |
| Suceava | 4 488 | 17 467 | 2 824 |
| Total | 38 000 | 107 086 | 20 918 |
| Total general | | | 166 004 |

Numărul şcolilor, cu posturile ce au funcţionat pe lângă fiecare şcoală în 1927/28

| **Posturi** | **Număr şcoli** |
|---|---|
| Școli cu 1 post | 68 |
| Școli cu 2 posturi | 111 |
| Școli cu 3 posturi | 81 |
| Școli cu 4 posturi | 57 |
| Școli cu 5 posturi | 57 |
| Școli cu 6 posturi | 68 |
| Școli cu 7 posturi | 35 |
| Școli cu 8 posturi | 30 |
| Școli cu 9 posturi | 9 |
| Școli cu 10 posturi | 8 |
| Școli cu 11 posturi | 6 |
| Școli cu 12 posturi | 8 |
| Școli cu 13 posturi | 2 |
| Școli cu 14 posturi | 3 |
| Școli cu 15 posturi | 1 |
| Școli cu 16 posturi | 1 |

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)

Total: 545 [de] şcoli, cu 2 349 [de] posturi. La acestea se mai adaugă 53 [de] posturi de maiştri şi 90 [de] posturi la grădiniţe.

Tablou statistic pe anul şc[olar] 1913/14

| **Școli** | **Elevi** | | **Prof[esori]** | | **Ajutoare** |
|---|---|---|---|---|---|
| | **români** | **minoritari** | **români** | **minoritari** | |
| Ș[coala] n[ormală] [de] b[ăieţi], Cernăuţi | 127 | 221 | 7 | 17 | 9 350 cor[oane] de la stat;<br>1 680 – Fond bis[ericesc]<br>4 000 – Țara Buc[ovinei] |
| Ș[coala] n[ormală] [de] f[ete], Cernăuţi | 57 | 94 | 3 | 10 | 6 650 cor[oane] de la stat<br>4 800 – Țara Buc[ovinei] |

b) pe anul şc[olar] 1927/28

| **Școli** | **Elevi** | | **Prof[esori]** | | **Burse** |
|---|---|---|---|---|---|
| | **români** | **minoritari** | **români** | **minoritari** | |
| Ș[coala] n[ormală] [de] b[ăieţi], Cernăuţi | 184 | 45 | 21 | 1 | 937 130 lei |
| Ș[coala] n[ormală] [de] f[ete], Cernăuţi | 258 | 74 | 17 | 2 | 1 161 930 lei |
| Ș[coala] n[ormală] [de] b[ăieţi], Vășcăuţi | 130 | 99 | 12 | 1 | 1 239 290 lei |

Totalul elevilor de la şc[oala] nor[mală] în 1927/28 a fost de 458 [de] băieţi şi 332 [de] fete. Această situaţie, pusă faţă în faţă cu cea din toamna anului 1922 (334 [de] b[ăieţi] şi 632 [de] f[ete)]), este destul de elocventă pentru a arăta că şc[olile] normale s-au dezvoltat mult.

BDD-A32663 © 2020 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:00:36 UTC)